

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Kompostisäiliö on hyvä ja selkeä projekti aloittelevalle kotinikkarille.

AJANKÄYTTÖ:

4–5 tuntia

HINTA:

Noin 50 €

Rakenna helppo kompostisäiliö

Ilmaisvitamiinit omille kasveille

TÄRKEÄÄ

Sijoita komposti oikein.

Säiliöllä on oltava pohjakosketus, jotta madoilla ja mikro-organismeilla on suora yhteys maahan. Säiliö kannattaa sijoittaa puolivarjoon ja suojaan, jotta kosteus pysyy säiliössä. Tämä on tärkeää mikro-organismien toiminnan takia. Säiliö kannattaa sijoittaa niin, että sen luo pääsee helposti esimerkiksi kottikärryillä.

Puutarhajätteiden kompostointi ei ole vaikeaa. Periaatteessa olet jo hyvällä mallilla kun keräät jätteet yhteen kasaan, mutta kun laitat ne kompostiin, saat luonnolliseen prosessiin lisää vauhtia. Annamme ohjeet yksinkertaisen mutta rakenteeltaan joustavan kompostisäiliön tekoon.

Tämä kompostisäiliö on helppo rakentaa. Se on rakenteeltaan kätevä, sillä se koostuu useista kehikoista, jotka asetetaan toistensa päälle haluttuun korkeuteen asti. Voit siis räätälöidä kompostiasi kulloisenkin puutarhatarpeesi mukaan.

Kehikoiden väliin on jätetty ilma- raot, sillä kompostisäiliöön on aina johdettava hieman ilmaa, jotta maatumisprosessi pysyisi käynnissä.

Voit itse päättää tarvitsemiesi kehikoiden määrän, mutta 8 on hyvä minimimäärä. Yhteen kompostisäiliöön riittää yleensä 5–6 kehikkoa, ja sen lisäksi sinulle jää pari kehikkoa

uuden säiliön perustamista varten. Kompostoitunut jäte jää nimittäin säiliön pohjalle ja keskelle, ja jotta pääsisit siihen käsiksi, sinun on nostettava kompostin päältä maatumaton aines pois. Tähän tarvitset uutta säiliötä. Siirrä maatumaton aines sinne, käytä vanhasta kompostisäiliöstä valmis aines pihan hyväksi ja siirrä kehikoita tyhjentämisen myötä vanhasta säiliöstä uuteen.

Tämä kompostisäiliö on tarkoitettu vain puutarhajätteille. Jos aiot kompostoida kotitalousjätettä, tarvitset kannellisen säiliön, jotta saat pidettyä rotat poissa kompostistasi.

Rakenna kehikot

Kompostisäiliö koostuu 77,5 x 77,5 cm:n kehikoista. Ole tarkkana mittojen kanssa, jotta kehikoista tulee yhtä suuria ja ne saa helposti aseteltua päällekkäin. Kehikoiden täytyy pysyä suorassa. Jokaisen kehikon kulmiin on kiinnitetty 50 x 50 mm:n listanpalat, jotka toimivat kehikon jalkoina ja rakenteen jäykistäjinä. Jalkojen avulla kehikot saa pinottua kätevästi ja vankasti päällekkäin. Jalan pituus on 17 cm eli se on 2 cm pidempi kuin kehikkoon käytettyjen lautojen leveys. Jalka asetetaan 4 cm kehikon yläreunan alapuolelle, jotta päällekkäin aseteltujen kehikoiden väliin jää riittävän kokoinen ilmarako.

2 Aseta 50 x 50 mm:n listanpalat jokaiseen kulmaan ja merkitse jalkojen paikat. 17 cm pitkät jalat sijoitetaan 4 cm kehikon yläreunan alapuolelle. Esi-poraa ruuveille reiät kehikon sivuihin.

VINKKI

Jos asetat kompostin pohjalle verkon, voit siivilöidä kompostiaineksen. Nosta kehikko esim. kottikärryjen päälle ja sekoita ainesta hieman lapiolla, niin saat valmiiksi kompostoituneen aineksen putoamaan kottikärryihin. Maatumaton aines jää verkolle ja palautetaan takaisin säiliöön. 25 x 25 mm:n rei'illä varustettu teräsverkko on sopiva.

Kaikki kehikoiden kulmat kootaan 5 x 70 mm:n ruuveilla.

1 Kokoa kehikko ruuveilla, kun olet sahannut laudat ensin pituuteen - tässä 75 cm:n pituisiksi. Kannattaa käyttää kulmaviivainta, kun merkitsee sahauslinjat lautoihin. Mittaus on tehtävä tarkasti, jotta kehikoista tulee tarkalleen yhtä suuret.

3 Jalat verhoillaan aluskatemateriaalilla, joka ylettyy pari millimetriä kehikon sisäisivuille. Näin jalat eivät "liimaudu" lautoihin vaan ne voidaan kiinnittää ja irrottaa yhä uudelleen.

4 Kiinnitä jalat 5 x 50 mm:n ruuveilla – kaksi ruuvia jalan molemmille sivuille. Poista lopuksi yli tuleva katemateriaali terävällä veitsellä.

Kompostointi lyhyesti

Näin kompostoit

■ Laita säiliöön sekä hienoa että karkeampaa puutarhajätettä. Säiliön jätteet kannattaa kääntää muutaman kuukauden välein, jotta jäte maatuksi tasaisesti. Kuivina kausina kompostia on kasteltava, jotta maatuminen jatkuu. ■ Karkeampia ja hienompia jätekerroksia kannattaa vuorotella. Pidä jätekerrokset myös kohtuullisen tiiviinä mutta älä liian pakkautuneina. Jos säiliössä on liikaa ilmaa, maatuminen keskeytyy. Jos aines on liian tiiviisti säiliössä, se homehtuu ja alkaa haista. ■ Älä laita kompostiin pahanlaatuisten rikkaruohojen, kuten vuohenputken ja juolavehnan, juuria. Kannattaa välttää myös jäätymään päässeitä tai sairaita rikkaruohoja. ■ Kompostoitunut puutarhajäte muistuttaa mustaa multaa eikä siitä enää pysty erottamaan yksittäisiä kasvinosia. Maatuminen kestää noin 1–2 vuotta.

Näin käytät kompostimultaa

■ Käytä kompostimultaa ravinteita ja orgaanisia aineksia kaipaavaan, intensiivisesti viljeltyyn kasvitarten. ■ Levitä 2–3 cm:n kerros multaa kasvitarten pinnalle pariin viikoksi ennen kuin käännät kasvitarten maan. Tai sitten voit levittää mullan rivien väliin, kun kasvit ovat alkaneet nousta esiin. ■ Kompostimultaa voi laittaa myös kasvipeenkiin, jossa se ravitsee kasveja, kosteuttaa maan ja pitää rikkaruohot kurissa. Levitä 5–10 cm:n kerros. ■ Kompostoitunut jäte ei ole tiivistä lannoitetta, mutta se on erinomainen ravinnelisa. Tämä riittää moneen asiaan puutarhassa, mutta ei kasvitarten. ■ Kompostointi tuo lisäksi valtavasti mikro-organismeja ilmaiseksi maahan.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

Kehikkoon:

- 4 sivua, 25 x 150 mm:n lehtikuusta, á 75 cm
- 4 jalkaa, 50 x 50 cm:n listaa, á 17 cm
- Aluskatetta, 2 x 150 mm
- Ruuveja, 5 x 70 mm ja 5 x 50 mm
- Tarvittaessa galvanoituja verkkoa ja niittejä